

คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในระบบราชการไทย

Public Management Quality of Thai Civil Service

สรวิชญ์ เปรมชื่น

10.14456/jrgbsrangsit.2017.4

บทคัดย่อ

บทความนี้ปรับปรุงขึ้นจากการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ผลประเมินจากเอกสารของหน่วยงาน การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มเชิงปฏิบัติการ ภายในหน่วยงานที่มีผลการประเมินระดับดี ประเภทกรมบริการ คือ กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ประเภทกรมนโยบาย คือ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และระดับจังหวัด คือ สุพรรณบุรี นครปฐม ชัยนาท อ่างทอง และสมุทรสงคราม

ผลการศึกษาปรากฏว่ากรมบริการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมงานบริการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนใหญ่เน้นการตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการ หรือรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยกรมบริการที่มีประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับหน่วยงานภายนอก จะมีขีดความสามารถในการเพิ่มการบริการงานที่มีนวัตกรรมได้ (Innovation Services) ในส่วนกรมนโยบายเน้นให้ความสำคัญต่อการมุ่งรักษามาตรฐานระบบงานและเน้นการจัดทำนโยบาย แผนงานในระดับกระทรวง ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ไปสู่การปฏิบัติได้ผลดีขึ้น แต่ยังคงขาดรูปแบบการให้บริการครบวงจรสู่ประชาชน ส่วนจังหวัดที่มีคุณภาพการบริหารจัดการในระดับดีนั้น ส่วนรักษามาตรฐานความนิยมด้วยกิจกรรมเข้าถึงภาคประชาชน เน้นการออกพบปะเยี่ยมเยียน และจัดกิจกรรมที่บุคลากรท้องถิ่นดำเนินการเองได้และมีกระบวนการรับฟังข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาต่างๆ จากประชาชนในพื้นที่ แต่ที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุดคือ การยกระดับสมรรถนะของบุคลากรที่มาปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อรองรับต่อสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ผลดีเพราะมีการสับเปลี่ยนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อยู่ตลอดเวลา

งานศึกษานี้มีข้อเสนอว่า ส่วนราชการในระดับกรมและจังหวัด หากสามารถนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐทั้ง 7 ด้าน ซึ่งสอดคล้องต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในระบบราชการไทยและได้นำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มาใช้ประเมิน โดยอยู่ในคำรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว จะสามารถเสริมสร้างสมรรถนะแก่บุคลากรภาครัฐ กระทั่งภาวะผู้นำกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง และหากนำการจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจแบบนักบริหารมืออาชีพ มาพัฒนาระบบงานเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มในองค์กรและผู้รับบริการ และต่อยอดนวัตกรรมสม่ำเสมอ ส่วนราชการทั้งระบบย่อมจะมีทิศทางปฏิบัติงานที่สร้างผลลัพธ์ในภาครัฐและภาคประชาชน และจะส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรของรัฐแบบก้าวกระโดดเทียบเคียงส่วนราชการในและต่างประเทศชั้นนำได้ และสามารถสร้างประสิทธิผลในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ความโปร่งใสระบบธรรมาภิบาลในองค์กรภาครัฐและประชาชนได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การจัดการภาครัฐ, ระบบราชการไทย

Abstract

This paper was from the qualitative research that aimed to analyze the quality of public administration, based on the documents analysis together with in-depth interviews and focus group discussion of the selected agencies. These agencies were the service-based departments with good evaluation scores in terms of effectiveness, including Community Development Department, Cooperative Promotion Department, Cooperative Auditing Department, while policy-based departments consisted of the Office of the Permanent Secretaries to the Prime Minister's Office and the Department of Trade Negotiations. The selected provincial offices included Suphan Buri, Nakorn Prathom, Chai Nat, Ang Thong, and Samut Songkhram.

It was found from the study that service-based department focused on the development of their management quality to enhance efficiency and effectiveness of the service results. Most of departments emphasized the responsiveness to the people's satisfaction or the hearing from the stakeholders. The service-based departments that exchanged and learnt the experience from the external agencies had the performance to improve their innovation services. Meanwhile, the policy-based service departments highlighted the standard of working system and the policy making and planning the in the ministerial plan with the other agencies. However, they were lack of the complete service process to people. Provinces that had theirs management quality in good level concentrated on the activities to access people sector, the activities that the local personnel can perform, and the public hearings from the local people. Yet, the major weakness of the provinces was the lack of the personnel development to cope with the rapidly changing environment in the community context.

The recommendations were that the departments and provinces should apply the guidelines for public administration development in 7 attributes that were consistent with the Good Governance principle and should adopt the criteria of public management quality into the government administrative performance commitment in order to improve the performance of public personnel and to develop leadership and change management. Moreover, the information management should be improved to support the professional executive decision-making that will change the service system to add value to the organizations and people. If the government can regularly create the innovation. The entire public sector will have the direction for discharging the results in the public sector itself and the people sector as well. It will contribute to the leap development of the public management quality to be comparable to the other leading countries. It will lead to the effectiveness in boosting the competitiveness, transparency and governance in the public and people sector in sustainable way.

Key words: Public Management, Thai Civil Service